

Đáp án đề thi đại học môn Văn khối C năm 2010

Câu Ý	Nội dung	
I	Sự đa dạng mà thống nhất của phong cách nghệ thuật Hồ Chí Minh	2,0
	1. Sự đa dạng (1,5 điểm)	
	Chủ yếu thể hiện ở sự đa dạng về thể loại, bút pháp và giọng văn: - Văn chính luận: lí lẽ sắc bén, lập luận chặt chẽ, đanh thép; giọng điệu đa dạng; giàu tính luận chiến.	0,5
	- Truyện và kí: kết hợp linh hoạt cách viết hiện đại với cách kể truyền thống; lối trào phúng giàu chất trí tuệ; giọng văn khi nghiêm trang khi hài hước.	0,5
	- Thơ ca: thơ tuyên truyền giản dị, mộc mạc; thơ nghệ thuật thâm trầm, sâu sắc, vừa cổ điển vừa hiện đại.	0,5
	2. Sự thống nhất (0,5 điểm)	
	Chủ yếu thể hiện ở sự nhất quán về quan điểm sáng tác và tư tưởng, tình cảm; nhất quán về nghệ thuật: cách viết thường ngắn gọn, trong sáng, giản dị, thường vận dụng linh hoạt nhiều thủ pháp và bút pháp khác nhau.	0,5
II	Tinh thần trách nhiệm và thói vô trách nhiệm của con người trong cuộc sống	3,0
	1. Giải thích ý kiến (0,5 điểm)	
	- Về nội dung, ý kiến này đề cập đến mối nguy hại ngấm ngầm rất cần cảnh giác của thói vô trách nhiệm; nó xuất phát từ mỗi cá nhân nhưng lại gây hậu quả to lớn đối với toàn xã hội.	0,5
	- Về thực chất, ý kiến này là sự cảnh báo về một vấn nạn đạo đức mang tính thời sự: thói vô trách nhiệm và hậu quả khôn lường của nó.	
	2. Luận bàn về tinh thần trách nhiệm và thói vô trách nhiệm của con người (2,0 điểm)	
	- <i>Tinh thần trách nhiệm (1,0 điểm)</i> + Tinh thần trách nhiệm là ý thức và nỗ lực nhằm hoàn thành tốt những phận sự của mình. Nó được biểu hiện cụ thể, sống động trong ba mối quan hệ cơ bản: giữa cá nhân với gia đình, cá nhân với toàn xã hội và cá nhân với bản thân mình.	0,5
	+ Tinh thần trách nhiệm là một phẩm chất cao đẹp, một thước đo giá trị con người; là cơ sở để xây dựng hạnh phúc của mỗi gia đình; đồng thời tinh thần trách nhiệm cũng góp phần quan trọng tạo nên quan hệ xã hội tốt đẹp, thúc đẩy sự phát triển của xã hội.	0,5
	- <i>Thói vô trách nhiệm (1,0 điểm)</i> + Thói vô trách nhiệm là một biểu hiện của lối sống phi đạo đức, thể hiện ở ý thức và hành động không làm tròn phận sự của mình đối với xã hội, gia đình và bản thân, gây nên những hậu quả tiêu cực. Hiện nay, do nhiều nguyên nhân khác nhau, lối sống ấy đang khá phổ biến, trở thành một vấn nạn trong xã hội.	0,5

Câu Ý	Nội dung	
	+ Tác hại của thói vô trách nhiệm: làm băng hoại đạo đức con người; gây tổn hại hạnh phúc gia đình; gây tổn thất cho cộng đồng, kìm hãm sự phát triển và tiến bộ xã hội.	0,5
3.	Bài học nhận thức và hành động (0,5 điểm)	
	- Bản thân cần nhận thức sâu sắc tinh thần trách nhiệm là thước đo phẩm giá con người; không ngừng nâng cao ý thức trách nhiệm của mình trong mọi lĩnh vực đời sống. - Cần ý thức rõ tác hại và có thái độ kiên quyết đấu tranh với mọi biểu hiện của thói vô trách nhiệm trong xã hội.	0,5
III.a	Cảm nhận đoạn thơ trong <i>Đây thôn Vĩ Dạ</i> - Hàn Mặc Tử và <i>Tràng giang</i> - Huy Cận	5,0
1.	Vài nét về tác giả và tác phẩm (0,5 điểm)	
	- Hàn Mặc Tử là nhà thơ lớn của phong trào Thơ mới, cuộc đời bi thương, hồn thơ phong phú, kì lạ, sức sáng tạo mạnh mẽ, luôn bộc lộ một tình yêu đau đớn hướng về trần thế. <i>Đây thôn Vĩ Dạ</i> là thi phẩm xuất sắc thể hiện tấm lòng thiết tha đến khắc khoải của nhà thơ với thiên nhiên và cuộc sống. - Huy Cận là nhà thơ tiêu biểu của phong trào Thơ mới và thơ sau Cách mạng tháng Tám, hồn thơ đậm chất cổ điển, giàu suy tưởng, triết lí, nổi bật về cảm hứng thiên nhiên, tạo vật. <i>Tràng giang</i> là một bài thơ xuất sắc thể hiện nỗi buồn sầu trước tạo vật mênh mông, hoang vắng, đồng thời bày tỏ một lòng yêu nước kín đáo.	0,5
2.	Về đoạn thơ trong bài <i>Đây thôn Vĩ Dạ</i> (2,0 điểm)	
	- <i>Nội dung (1,0 điểm)</i> + Khung cảnh thiên nhiên trời mây - sông nước đang chuyển mình vào đêm trăng với những chia lìa, phiêu tán, chơ vơ; đượm vẻ huyền ảo và buồn hiu hắt. + Hiện lên một cái tôi đang khát khao vượt thoát nỗi cô đơn, với niềm mong mỏi đầy phấp phỏng được gặp gỡ, sẻ chia, gắn bó. - <i>Nghệ thuật (1,0 điểm)</i> + Hình ảnh thơ vừa thực vừa ảo, có tính tượng trưng, giàu sức gợi. + Phối hợp tả cảnh ngụ tình với trực tiếp biểu cảm; kết hợp biến đổi nhịp điệu với biện pháp trùng điệp; dùng cấu trúc đối lập, phép nhân hoá, câu hỏi tu từ.	0,5 0,5
3.	Về đoạn thơ trong bài <i>Tràng giang</i> (2,0 điểm)	
	- <i>Nội dung (1,0 điểm)</i> + Bức tranh tràng giang vào lúc hoàng hôn tráng lệ mà rợn ngợp, với mây chiều chất ngất hùng vĩ, chim chiều nhỏ bé đơn côi. + Hiện lên một cái tôi trong tâm trạng bơ vơ, lạc lõng của kẻ lữ thứ, chẳng cần cơn có trực tiếp mà mong ước đoàn tụ vẫn cứ dậy lên như sóng trong lòng. - <i>Nghệ thuật (1,0 điểm)</i> + Hình ảnh, ngôn từ, âm hưởng đậm chất cổ điển Đường thi. + Kết hợp thủ pháp đối lập truyền thống với phép đảo ngữ hiện đại, bút pháp tả cảnh giàu tính tạo hình.	0,5 0,5

Câu Ý	Nội dung
4. Về sự tương đồng và khác biệt giữa hai đoạn thơ (0,5 điểm)	<p>- <i>Tương đồng</i>. Cùng miêu tả bức tranh thiên nhiên trời - nước, qua đó bộc lộ nỗi buồn và tình yêu đối với tạo vật và cuộc sống; sử dụng thể thơ thất ngôn điêu luyện, kết hợp tả cảnh ngụ tình với trực tiếp biểu cảm. 0,5</p> <p>- <i>Khác biệt</i>. Đoạn thơ trong <i>Đây thôn Vĩ Dạ</i>: là nỗi buồn của một người khát khao sống, thiết tha gắn bó với cõi đời nhưng tự cảm thấy mong manh, vô vọng; trối về những thi liệu trực quan từ trải nghiệm của chính mình. Đoạn thơ trong <i>Tràng giang</i>: bộc lộ nỗi buồn rợn ngợp trước tạo vật mênh mông, hoang vắng cùng mặc cảm lạc loài của người đứng trên quê hương mà thấy <i>thiếu quê hương</i>; trối về những thi liệu cổ điển hấp thu từ Đường thi.</p>
III.b	Cảm nhận hai đoạn văn trong <i>Người lái đò Sông Đà</i> - Nguyễn Tuân và <i>Ai đã đặt tên cho dòng sông?</i> - Hoàng Phủ Ngọc Tường 5,0
1. Vài nét về tác giả và tác phẩm (0,5 điểm)	<p>- Nguyễn Tuân là một nghệ sĩ lớn, với phong cách nghệ thuật độc đáo, nổi bật là nét tài hoa, uyên bác, đặc biệt sở trường về tùy bút. <i>Người lái đò Sông Đà</i> là một tùy bút đặc sắc, kết tinh nhiều mặt của phong cách Nguyễn Tuân, viết về vẻ đẹp và tiềm năng của thiên nhiên và con người Tây Bắc. 0,5</p> <p>- Hoàng Phủ Ngọc Tường là một nghệ sĩ tài hoa, mang đậm chất Huế, có nhiều thành tựu về thể kí. <i>Ai đã đặt tên cho dòng sông?</i> là một tùy bút giàu chất trữ tình viết về vẻ đẹp sông Hương với bề dày lịch sử và văn hoá Huế, rất tiêu biểu cho phong cách của ông.</p>
2. Về đoạn văn trong tác phẩm <i>Người lái đò Sông Đà</i> (2,0 điểm)	<p>- <i>Nội dung (1,0 điểm)</i></p> <p>+ Đoạn văn tập trung miêu tả vẻ đẹp đầy chất tạo hình của sông Đà với hình dáng thơ mộng, đường nét mềm mại, ẩn hiện; màu sắc dòng nước biến đổi tương phản theo mùa, gây ấn tượng mạnh. 0,5</p> <p>+ Hiện diện một cái tôi Nguyễn Tuân đắm say, nồng nhiệt với cảnh sắc thiên nhiên, tinh tế và độc đáo trong cảm nhận cái đẹp. 0,5</p> <p>- <i>Nghệ thuật (1,0 điểm)</i></p> <p>+ Hình ảnh, ngôn từ mới lạ; câu văn căng tràn, trùng điệp mà vẫn nhịp nhàng về âm thanh và nhịp điệu. 0,5</p> <p>+ Cách so sánh, nhân hoá táo bạo mà kì thú; lối tạo hình giàu tính mỹ thuật, phối hợp nhiều góc nhìn theo kiểu điện ảnh. 0,5</p>
3. Về đoạn văn trong tác phẩm <i>Ai đã đặt tên cho dòng sông?</i> (2,0 điểm)	<p>- <i>Nội dung (1,0 điểm)</i></p> <p>+ Đoạn văn miêu tả vẻ đẹp sông Hương theo thủy trình của nó, với những vẻ uyển chuyển, linh hoạt của dòng chảy; vẻ biến ảo của màu sắc; vẻ uy nghi trầm mặc của cảnh quan đôi bờ. 0,5</p>

Câu Ý

Nội dung

- + Toát lên một tình yêu xứ sở sâu nặng, đầm thắm, một cách cảm nhận bình dị mà tinh tế của Hoàng Phủ Ngọc Tường. 0,5
- *Nghệ thuật (1,0 điểm)*
- + Hình ảnh chân thực mà gợi cảm; câu văn kéo dài mà khúc chiết, thanh điệu hài hoà, tiết tấu nhịp nhàng. 0,5
- + Lối so sánh gần gũi và xác thực, sử dụng nhuần nhuyễn các địa danh và cách nói của người Huế. 0,5

4. Về sự tương đồng và khác biệt giữa hai đoạn văn (0,5 điểm)

- *Tương đồng.* Cùng miêu tả vẻ đẹp phong phú và biến ảo của sông nước, cùng bộc lộ tình yêu mãnh liệt dành cho thiên nhiên xứ sở với một mỹ cảm tinh tế, dồi dào; cùng bao quát sông nước trên nền cảnh khoáng đạt của không gian và thời gian, cùng được viết bằng một thứ văn xuôi đậm chất trữ tình, giàu hình ảnh, âm thanh và nhịp điệu. 0,5
- *Khác biệt.* Đoạn văn của Nguyễn Tuân: trội về cảm xúc, nồng nàn, cảm giác sắc cạnh, liên tưởng phóng túng, so sánh táo bạo; cảnh sắc được bao quát từ nhiều góc nhìn khác nhau, theo nhiều mùa trong năm. Đoạn văn của Hoàng Phủ Ngọc Tường: trội về cảm xúc sâu lắng, cảm giác gắn với suy tư; cảnh sắc được bao quát từ cùng một góc nhìn mà nương theo thủy trình để nắm bắt sự biến đổi của sông nước qua từng chặng, từng buổi trong ngày.

Lưu ý chung: Thí sinh có thể làm bài theo những cách khác nhau, nhưng phải đảm bảo những yêu cầu về kiến thức. Trên đây chỉ là những ý cơ bản thí sinh cần đáp ứng; việc cho điểm cụ thể từng câu cần dựa vào bản hướng dẫn chấm kèm theo.

- Hết -